

Ik-om en ik-opa testament

Er kan flink op erfbelasting bespaard worden door een erfenis anders te verdelen. Eén van de mogelijkheden is om kleinkinderen erfgenaam te maken. In dit informatiebulletin ga ik aan de hand van een voorbeeld laten zien hoe dat in zijn werk gaat. Deze informatie is gerelateerd aan het informatiebulletin 'Schenken aan (klein)kinderen' die uitlegt hoe er al bij leven op erfbelasting bespaard kan worden.

Erfbelasting

Als er iemand overlijdt dan gaat het vermogen naar de erfgenamen. In de meeste gevallen zijn dat de samenlevende partner en de kinderen. Als erfzaken anders geregeld moeten worden dan de wettelijke verdeling, dan zal er een testament gemaakt moeten worden. Daarin wordt bepaald wie de erfgenamen zijn en hoe de erfenis verdeeld gaat worden. Elke erfgenaam moet boven een bepaalde grens erfbelasting gaan betalen. Deze grens heet de vrijstelling en hieronder is te zien hoeveel dit is.

Erfgenaam	Betaalt in 2024 geen erfbelasting tot een bedrag van
Langstlevende partner	€ 795.156
(Klein)kind	€ 25.187

Komt het erfdeel boven de vrijstelling dan moet er door de erfgenaam 10% erfbelasting betaald worden. Is het belaste erfdeel in 2024 hoger dan € 152.368 dan moet er 20% erfbelasting betaald worden.

Een rekenvoorbeeld

Stel iemand komt te overlijden en is in gemeenschap van goederen gehuwd. Hij/zij laat een partner en 2 kinderen achter. De erfenis die verdeeld gaat worden bedraagt € 300.000 en elke erfgenaam krijgt € 100.000. De partner hoeft door de vrijstelling geen erfbelasting te betalen. De erfbelasting voor elk kind is als volgt: € 100.000 - € 25.187 = € 74.813. Hier wordt 10% erfbelasting over geheven ofwel € 7.481. De 2 erfgenamen moeten samen een bedrag van € 14.962 aan erfbelasting afdragen.

Maar stel nu dat er 6 kleinkinderen zijn. Een kleinkind kan dan erfgenaam worden door het kleinkind een legaat te geven. Dit worden ook wel een "ik-oma en ik-opa" testament genoemd. In dit voorbeeld krijgt het kleinkind een legaat van € 25.187 en hoeft vanwege de vrijstelling geen erfbelasting af te dragen. De rekensom wordt nu als volgt $€ 300.000 - (6 \times € 25.187) = € 148.878$. Dit bedrag wordt in drieën verdeeld tussen de partner en de 2 kinderen ofwel € 49.626 per persoon. De partner hoeft geen erfbelasting te betalen. De erfbelasting voor elk kind is dan $€ 49.626 - € 25.187 = € 24.439$. Hier wordt 10% erfbelasting over geheven ofwel € 2.443. De 2 erfgenamen hoeven in dit voorbeeld maar € 4.886 aan erfbelasting af te dragen. Dat scheelt dus circa 67%! aan erfbelasting, maar gaat wel ten koste van het eigen erfdeel.

Conclusie

Uit dit voorbeeld blijkt dat er flink op de erfbelasting bespaard kan worden door kleinkinderen in het testament op te nemen. Het nadeel is duidelijk: de kinderen en de partner erven nu aanzienlijk minder. Of het wenselijk is om op deze manier te besparen hangt van de situatie af. Bijvoorbeeld hoe de ouder/kind relatie is, hoe oud de kleinkinderen zijn, of dat (één van) de kinderen nog niet gesetteld is en weinig eigen vermogen heeft opgebouwd. En zijn er geldmiddelen beschikbaar om het vererfde vermogen uit te kunnen betalen? Wat doe je als het ene kind meer (klein)kinderen heeft dan de andere(n)? Wordt die situatie dan bekeken vanuit de kinderen of vanuit de kleinkinderen? Het is belangrijk dat hier dus goed over gesproken wordt voordat een testament wordt opgemaakt.

Algemeen over een informatiebulletin

Een informatiebulletin van NU WIM geeft algemene informatie over een bepaald onderwerp en kan niet worden opgevat als een individueel advies. Aan dit informatiebulletin kunnen geen rechten worden ontleend.